Дубініна Наталія Владиславівна

ЕПІДЕМІОЛОГІЧНІ І КЛІНІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОПІСТОРХОЗУ В УКРАЇНІ

Кафедра мікробіології, вірусології та імунології
Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Dubinina Natalia Vladislavovna

EPIDEMIOLOGICAL AND CLINICAL FEATURES OF OPISTHORCHIASIS IN UKRAINE

Department of Microbiology, Virology and Immunology
National University of Pharmacy, Kharkov, Ukraine
*E-mail: **dubinina_nata13@mail.ru**; Dubinina N. V.*

Актуальність. Проблема опісторхозу на сьогодні не тільки не втратила свого значення, але набула ще більшої гостроти та залишається актуальною. Серед біогельмінтозів, які є в Україні, опісторхоз є найпоширенішим і виявляється практично в усіх областях України.

Опісторхоз - гельмінтоз, що вражає жовчний міхур, печінку і протоки підшлункової залози. Захворювання відрізняється тривалим перебігом, часто може протікати із загостреннями. При хронічному опісторхозі спостерігаються зміни з боку шлунково-кишкового тракту, а також внутрішніх органів, нервової системи. Якщо немає своєчасного лікування, захворювання призводить до виникнення раку печінки і підшлункової залози.

Мета роботи. Проаналізувати захворюваність на опісторхоз і визначити параметри епідемічного процесу в Україні, встановити особливості його перебігу у природному осередку.

Результати дослідження. Опісторхоз - природно-осередковий зооантропоноз. Проблема опісторхозу є соціально значущою для країн Європи, особливо Росії, де інфіковано до 70% населення. В Україні знаходиться другий за величиною в

світі ендемічний осередок опісторхозу в басейні Дніпра і його приток (Псел, Сула, Сейм, Ворскла і ін.). Осередки спостерігаються також у басейні і притоках річок Південного Бугу, Сіверського Донця, Дністра. Захворювання реєструється у всіх регіонах країни. Рівень ураженості населення в окремих районах Полтавської та Чернігівської областей коливається в межах 10-15%, у Сумській самий найбільший – 71-82%. Щорічно реєструються десятки тисяч випадків цієї інвазії з відсутністю тенденції до зниження захворюваності. Це обумовлено поєднанням природних і соціальних факторів: існуванням численних біотопів проміжного господаря паразита, розвитком аматорського рибальства, вживанням в їжу недостатньо знезараженої риби, рибних відходів і сирої риби м'ясоїдними тваринами. Групу ризику становлять рибалки та члени їх сімей (72,3 %). Основним фактором передавання є солона і в'ялена риба. Зараження опісторхозом нерідко відбувається в дитячому віці (приблизно 11 %). Переважання жіночої статі простежується у всіх вікових групах (62,5 %), що, очевидно, пов'язано з їх участю у приготуванні їжі або з роботою в харчовій галузі. Проте, є деякі позитивні результати. Так, комплексна програма заходів по боротьбі з опісторхозом, яка реалізується на Сумщині більше двох десятків років, привела до зниження інвазивності населення в 4-5 разів.

Цикл розвитку гельмінта складний, протікає зі зміною господарів: молюсків, риб сімейства коропових, людини і деяких тварин (кішки, собаки, лисиці). В організмі людини і тварин опісторхіси можуть жити до 25 років. Особливістю перебігу захворювання є те, що справжній рівень ураженості населення трематодозами печінки визначити складно, оскільки рання стадія інвазії часто протікає без клінічних проявів (латентно), а в хронічній стадії клінічна симптоматика неспецифічна. У зв'язку з цим, для раннього виявлення змін в органах, де локалізується збудник, крім клініко-лабораторного

обстеження, необхідним є вживання додаткових методів дослідження, зокрема, інструментальних методів. Численними дослідженнями встановлено, що опісторхіси можуть паразитувати в організмі людини впродовж всього життя і самовилікування практично не відбувається. Клініцистами виявлено ряд синдромів, які зустрічаються однаково часто: холангіохолецистит, дискінезії жовчовивідних шляхів, гастроінтестинальні прояви, алергічний синдром, панкреатопатія, вегето-судинні реакції.

Для Харківської області - захворювання, що виникло відносно недавно, стало великою проблемою. Раніше в селах реєструвалися поодинокі випадки захворювання серед рибалок, які самі їли цю рибу. На сьогоднішній день ситуація змінилася. За даними головного позаштатного паразитолога МОЗ України К.І. Бодні, у Зміївському районі зареєстрований спалах захворювання. Причина, очевидно, у тому, що там налагоджено приватне виробництво солоної риби, яку купує місцеве населення. Підтримується інвазія ще й тим, що на неї хворіють домашні тварини. Дослідження показали, що риба, яка мешкає в Сіверському Донці, уражена личинковою формою захворювання, а кішки, що хворіють на опісторхоз, заражені дорослою особиною паразита (якою заражається людина).

Висновки. У зв'язку з виникненням в Україні нових осередків захворювання на опісторхоз, необхідно проводити епідемічний і гельмінтологічний нагляд, посилити санітарно-просвітницьку роботу серед населення, при цьому використовувати можливості засобів масової інформації. В практичній діяльності лікарів-інфекціоністів, гастроентерологів, терапевтів та сімейних лікарів слід ураховувати, що під час профілактичних оглядів, для оптимізації діагностики уражень органів травлення при хронічному опісторхозі, необхідно застосовувати комплекс поетапного обстеження хворих. Також необхідне проведення оздоровлення осередків опісторхозу за

рахунок охорони водойм від забруднення незнезараженими стічними водами та оздоровлення популяції молюсків шляхом використання церкаріцидних препаратів.

Ільїна Ніна Іванівна[1], Ільїна Вікторія Валеріївна[1],
Гайворонська Ілона Євгеніївна[2],
Зайченко Тетяна Владиславівна[2], Бутко Віталій Анатолійович[2],
Пономаренко Оксана Миколаївна[1]

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ГРИПУ ЕПІДЕМІЧНОГО СЕЗОНУ 2016 РОКУ

[1]Кафедра інфекційних хвороб з епідеміологією,
Сумський державний університет,
[2]ОКЗ «Сумська обласна інфекційна клінічна лікарня
імені З. Й. Красовицького»

Il'yina Nina Ivanivna[1], Il'yina Viktoria Valeriivna[1], Gayvoronska Ilona Yevgenivna[2], Zaichenko Tetyana Vladislavivna[2], Butko Vitaliy Anotoliyovich[2], Ponomarenko Oksana Mykolaivna[1]

PECULIARITIES OF THE FLU EPIDEMIC SEASON 2016

*[1]Department of Infectious Diseases and Epidemiology,
Sumy State University,
[2]Sumy Regional Clinical Infectious Hospital after Z. Y. Krasovitskiy,
Sumy, Ukraine*
E-mail: viktoriyazahlebaeva@mail.ru; Il'yina V. V.

Актуальність. Грип є проблемою світового значення у зв`язку зі здатністю збудника до унікальної мінливості. У період епідемії на грип хворіє від 5 до 20 % населення, при пандемія - до 40 %. Епідемії і пандемії істотно впливають на показники загальної смертності населення, які збільшуються на 13-40 %.

Остання пандемія грипу 2009 року була спричинена вірусом грипу A(H1N1) Каліфорнія, який щорічно реєструвався в